

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Structuurvisie Zuidwest 2020

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport

15 juni 2011 / rapportnummer 2208-73

1. Oordeel over het MER

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Tilburg is voornemens een structuurvisie vast te stellen voor het buitengebied ten zuidwesten van de stad Tilburg. Deze 'Structuurvisie Zuidwest 2020' wordt kaderstellend voor tenminste twee m.e.r.-plichtige activiteiten, te weten de ontwikkeling van bedrijventerrein Wijkevoort en het landgoed 'De Groene Kamer', en biedt ruimte voor het accommoderen van diverse sportvoorzieningen. In het kader van de plan- en besluitvormingsprocedure wordt de plan-m.e.r.-procedure doorlopen, met als doel inzicht te krijgen in de milieueffecten van de verschillende ontwikkelingen waaraan de structuurvisie ruimte gaat bieden. Bevoegd gezag is de gemeenteraad van Tilburg.

De Commissie is van oordeel dat in het opgestelde milieueffectrapport (MER) de essentiële informatie aanwezig is om het milieubelang een volwaardige rol te kunnen geven in de besluitvorming over de structuurvisie.¹

De Commissie constateert daarbij dat in dit stadium van planvorming de ontwikkelingen nog een grote mate van onzekerheid kennen. Zo is onzeker hoeveel en wat voor soort bedrijven zich precies gaan vestigen op bedrijventerrein Wijkevoort. Hierdoor bestaat er nog een aanzienlijke bandbreedte in mogelijke milieu- en natuureffecten en daarmee in de mate waarin het gewenste groen-blauw casco en de gewenste kwaliteit van het recreatieve uitloopgebied (in relatie tot landschapsbeleving en geluidhinder) gerealiseerd kan worden. Uit het MER komt naar voren dat het lage scenario voor ontwikkeling van Wijkevoort en Groene Kamer vanuit milieuoogpunt de voorkeur verdient. Met het hoge scenario zullen de effecten op geluidhinder, luchtkwaliteit, externe veiligheid, landschap en natuur naar verwachting (aanzienlijk) hoger zijn.

De Commissie adviseert bij de verdere planvorming het bedrijfsprofiel verder aan te scherpen, de effecten in meer detail te beschrijven en de mogelijke mitigerende maatregelen te concretiseren. Om het risico op leegstand te minimaliseren adviseert zij nader invulling te geven aan een in ruimte en tijd gefaseerde ontwikkeling van het bedrijventerrein. Belangrijke aandachtspunten bij de verdere planuitwerking zijn ook de bijdrage van de ontwikkelingen aan de realisatie van de klimaat- en duurzaamheidsambities van de gemeente Tilburg, en de mogelijke aantasting van de natuurlijke kenmerken van Natura 2000-gebied Regte Heide en Riels Laag.

In hoofdstuk 2 wordt het oordeel van de Commissie nader toegelicht en worden aanbevelingen gedaan voor de verdere planuitwerking en de besluitvorming over de nog op te stellen en te herziene bestemmingsplannen.

¹ Voor de samenstelling van de werkgroep van de Commissie m.e.r., haar werkwijze en verdere projectgegevens, zie bijlage 1 bij dit advies. Projectgegevens en bijbehorende stukken, voor zover digitaal beschikbaar, zijn ook te vinden via commissiemer.nl onder 'Adviezen Commissie'.

2. Toelichting op het oordeel

2.1 Bedrijfsprofiel op nieuw bedrijventerrein

In het MER is aangegeven dat het nog onzeker is wat voor soort bedrijven zich gaan vestigen op bedrijventerrein Wijkevoort. Er is weliswaar een voorkeur voor maintenance bedrijvigheid, maar ook andere bedrijvigheid (logistiek, industrie/productie/assemblage) is welkom. Hierdoor bestaat er ook nog een aanzienlijke bandbreedte in mogelijke milieu- en natuureffecten. In het MER kon daarom ook slechts in algemene termen aangegeven worden hoe negatieve effecten gemitigeerd (kunnen) worden.

Scherp bij de verdere planuitwerking het bedrijfsprofiel (type bedrijven, hun relatieve omvang, de mogelijke synergie tussen bedrijven) aan, of werk met verschillende scenario's daarvoor. Beschrijf op basis daarvan de effecten in meer detail en concretiseer welke mitigerende maatregelen genomen (kunnen) worden. Benoem het type bedrijvigheid dat uitgesloten wordt / moet worden omdat daarmee (project-)doelen en/of wettelijke grenswaarden/vereisten niet (voldoende) gehaald kunnen worden.² Geef daarnaast aan op welke wijze en wanneer na realisering de daadwerkelijke effecten geëvalueerd worden, en welke maatregelen 'achter de hand' ingezet (kunnen) worden als projectdoelen en/of wettelijke grenswaarden onverhoopt niet gehaald worden.

2.2 Behoeftte aan nieuw bedrijventerrein

De Commissie signaleert dat er in de structuurvisie gekozen wordt voor het hoge scenario (110 ha bruto) voor ontwikkeling van Wijkevoort, dit terwijl er nog behoorlijke onzekerheden bestaan in de behoefte aan nieuw bedrijventerrein. Daar komt nog bij dat de in het MER gepresenteerde behoefte-ramingen dateren uit 2008, dus van vóór de economische crisis. De Commissie verwacht dat met de economische crisis het risico op leegstand nog is toegenomen en vraagt zich af of de geraamde 13-16 hectare gemiddelde jaarlijkse uitgifte van het bedrijventerrein nog reëel is.³ Eén en ander brengt het risico van leegstand op bedrijventerrein Wijkevoort met zich mee. In het MER is aangegeven dat een gefaseerde ontwikkeling van het bedrijventerrein mogelijk is, maar daar is nog geen verdere invulling aan gegeven. De Commissie is van mening dat deze invulling het beste gestalte kan krijgen op het moment dat het bedrijfsprofiel van het bedrijventerrein is aangescherpt (zie ook paragraaf 2.1. van dit advies).

Ga bij de verdere besluitvorming nader in op nut en noodzaak van de ontwikkeling van Wijkevoort. Geef invulling aan een in ruimte en tijd gefaseerde ontwikkeling (aanleg en uitgifte) van het bedrijventerrein. Geef aan hoe per fase gezorgd wordt voor afgeronde eenheden.

² Bijvoorbeeld ten aanzien van effecten op natuur (zie paragraaf 2.4 van dit advies) of externe veiligheid (Bevi-bedrijven).

³ De Provincie Brabant geeft in haar zienswijze aan dat het nut en de noodzaak tot het voor 2020 ontwikkelen van een nieuw bedrijventerrein op de locatie Wijkevoort nog niet is aangetoond. Zij baseert zich daarbij onder andere op de 'Rapportage analyse ruimtebehoefte aan werklocaties' van 19 mei 2011.

2.3 Klimaat en duurzaamheid

De gemeente heeft als doel in 2045 klimaatneutraal en klimaatbestendig te zijn. In het MER is aangegeven dat hiervoor nog geen concreet beleid/maatregelen voor het studiegebied zijn geformuleerd en het daarom ook niet mogelijk is om uitspraken te doen over mogelijke klimaateffecten van de ontwikkelingen in Zuidwest.

Geef bij de verdere planuitwerking inzicht in de bijdrage van het bedrijventerrein Wijkevoort en de ontwikkeling van de Groene Kamer aan de broeikasgasemissies van de gemeente Tilburg. Geef aan wat de consequenties zijn voor het halen van de emissiereductiedoelstellingen van de gemeente. Beschrijf ook in welke mate Zuidwest gevoelig is voor klimaatverandering en welke adaptieve maatregelen (in de toekomst mogelijk) nodig zijn. Geef aan in welke mate de voorziene ontwikkelingen daar een belemmering voor zijn of juist een bijdrage aan kunnen leveren.

In het MER is aangegeven dat ook het duurzaamheidsbeleid van Tilburg nog onvoldoende concreet is. Op basis van de huidige gegevens en bij gebrek aan referentiekader wordt het niet mogelijk geacht om uitspraken te doen over mogelijke duurzaamheidseffecten van de ontwikkelingen in Zuidwest.

Geef bij de verdere planuitwerking aan hoe en in welke mate bedrijventerrein Wijkevoort en de ontwikkeling van de Groene Kamer bijdraagt aan een duurzame ontwikkeling van het gebied, en welke maatregelen denkbaar zijn om daar verder invulling aan te geven. De Commissie denkt bijvoorbeeld aan het verbeteren van de bereikbaarheid van het gebied per openbaar vervoer ter vermindering van de verkeerstromen.

2.4 Natuur

In het MER is een beoordeling gegeven van de risico's ten aanzien van de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied Regte Heide en Riels Laag. Door de toename van het (vracht)verkeer zal de stikstofdepositie op dit natuurgebied (beperkt) toenemen. Dit geldt zowel in het hoge als het lage ontwikkelingsscenario, en ook na doorvoering van mogelijke mitigerende maatregelen. Negatieve effecten worden daarbij op voorhand niet uitgesloten.⁴ In het MER is de verwachting uitgesproken dat de Natuurbeschermingswet 1998 de uitvoering van het plan niet in de weg zal staan, o.a. doordat, voordat een concreet besluit genomen wordt over het bedrijventerrein, naar verwachting de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) is vastgesteld waarmee bepaald wordt hoe ontwikkeling mogelijk is naast het realiseren van de doelen voor Natura 2000.⁵

⁴ Aangezien op voorhand significante gevolgen niet zijn uit te sluiten moet een Passende beoordeling opgesteld worden. Deze Passende beoordeling moet herkenbaar worden opgenomen in het plan-MER. Alhoewel er geen passende beoordeling is opgenomen in het MER, acht de Commissie de natuurinformatie in het MER goed aansluiten en passend bij het abstractieniveau van de structuurvisie.

⁵ Zie blz. 197 van het MER.

Voer ten behoeve van de verdere planuitwerking een Passende beoordeling uit. Onderzoek daarin of de gevolgen van de alternatieven, in cumulatie met de effecten van andere plannen en projecten, kunnen leiden tot aantasting van de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied Regte Heide en Riels Laag. Uit de Natuurbeschermingswet 1998 volgt dat een plan alleen mag worden vastgesteld, als de zekerheid bestaat dat de natuurlijke kenmerken niet worden aangetast, of de zogenaamde ADC-toets met succes wordt doorlopen. Geef aan hoe de uitkomsten van de Passende beoordeling doorwerken en geborgd worden in de verdere planuitwerking.

2.5 Geluid

In het MER is bij de berekening van de huidige en toekomstige geluidbelasting en -hinderbeleving geen rekening gehouden met de bijdrage van vliegveld Gilze Rijen. Dit geldt zowel voor het geluid van opstijgende en landende vliegtuigen als van grondgebonden activiteiten (proefhallen, machines). Hierdoor is niet duidelijk wat de totale geluidbelasting en -hinderbeleving voor omwonenden en recreanten is en zal worden.

Presenteer bij de verdere planuitwerking de huidige en toekomstige totale geluidbelasting en -hinderbeleving voor omwonenden en recreanten, inclusief de bijdrage van vliegveld Gilze Rijen. Beschrijf de daarbij risico's voor de volksgezondheid.

BIJLAGE 1: Projectgegevens toetsing MER

Initiatiefnemer: College van burgemeester en wethouders van de gemeente Tilburg

Bevoegd gezag: Gemeenteraad van de gemeente Tilburg

Besluit: over de Structuurvisie Tilburg Zuidwest 2020

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: De structuurvisie is kaderstellend voor ten minste twee besluit m.e.r.-plichtige activiteiten, te weten bedrijventerrein Wijkevoort (C11.2) en Landgoed De Groene kamer (C10).

Activiteit: Opstellen structuurvisie voor Tilburg Zuidwest

Procedurele gegevens:

aankondiging start procedure in "De Tilburgse Koerier" d.d. 8 januari 2009

advies aanvraag: 7 januari 2009

ter inzage legging: 9 januari 2009 t/m 19 februari 2009

advies reikwijdte en detailniveau: 5 maart 2009

kennisgeving MER in "De Tilburgse Koerier" d.d. 28 april 2011

ter inzage legging MER: 29 april t/m 9 juni 2011

aanvraag toetsingsadvies bij de Commissie m.e.r.: 22 april 2011

toetsingsadvies uitgebracht: 15 juni 2011

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. De werkgroepsamenstelling bij het onderhavige project is als volgt:

ir. H.S. Buijtenhek

dr. G.P.J. Draaijers (secretaris)

drs. R.J. van Kerckhoff

drs. H.G. Ouwerkerk (voorzitter)

dr. N.P.J. de Vries

Werkwijze Commissie bij toetsing:

Tijdens de toetsing gaat de Commissie na of het MER voldoende juiste informatie bevat om het milieubelang volwaardig mee te kunnen wegen in de besluitvorming. De Commissie gaat bij het toetsen uit van de wettelijke eisen voor de inhoud van een MER, zoals aangegeven in artikel 7.7 dan wel 7.23 van de Wet milieubeheer en de eventuele documenten over de reikwijdte en het detailniveau van het MER. Indien informatie ontbreekt, onvolledig of onjuist is, beoordeelt de Commissie of zij dit een essentiële tekortkoming vindt. Daarvan is sprake, als aanvullende informatie in de ogen van de Commissie kan leiden tot andere afwegingen. In die gevallen adviseert de Commissie de ontbrekende informatie alsnog beschikbaar te stellen, alvorens het besluit wordt genomen. Opmerkingen over niet-essentiële tekortkomingen in het MER worden in het toetsingsadvies opgenomen, voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. De Commissie richt zich in het advies

dus op hoofdzaken die van belang zijn voor de besluitvorming en gaat niet in op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

Zie voor meer informatie over de werkwijze van de Commissie www.commissiemer.nl op de pagina *Commissie m.e.r.*

Betrokken documenten:

De Commissie heeft de volgende documenten betrokken bij haar advisering:

- planMER Structuurvisie Tilburg Zuidwest 2020 (19 januari 2011)
- bijlagerapport verkeer, geluid, luchtkwaliteit (22 december 2010)
- Structuurvisie Zuidwest 2020 deel 1, de visie (19 april 2011)
- Ontwerp Structuurvisie Zuidwest 2020 deel 2, het achtergrondrapport (maart 2011)

De Commissie heeft kennis genomen van de zienswijzen en adviezen, die zij tot en met 9 juni 2011 van het bevoegd gezag heeft ontvangen. Dit advies verwijst naar een reactie als die nieuwe inzichten naar voren brengt over specifieke lokale milieumomstandigheden of te onderzoeken alternatieven. Een overzicht van de zienswijzen en adviezen is opgenomen in bijlage 2.

BIJLAGE 2: Lijst van zienswijzen en adviezen

1. Van Broekhoven Tilburg, Tilburg
2. H. Vernooy, Tilburg
3. W. van Zon, Tilburg
4. Marion Gerrits Thielen, Tilburg
5. Thielen diervoeders, Tilburg
6. provincie Noord-Brabant, 's-Hertogenbosch
7. gemeente Goirle, Goirle
8. Edelhertboerderij "de Zonhoeve", Tilburg
9. Buurtcommitee Het Groene Kwadrant, Tilburg

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport Structuurvisie Zuidwest 2020

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Tilburg is voornemens een structuurvisie vast te stellen voor het buitengebied ten zuidwesten van de stad Tilburg. Deze 'Structuurvisie Zuidwest 2020' wordt kaderstellend voor tenminste twee m.e.r.-plichtige activiteiten, te weten de ontwikkeling van bedrijventerrein Wijkevoort en het landgoed 'De Groene Kamer', en biedt ruimte voor het accommoderen van diverse sportvoorzieningen. In het kader van de plan- en besluitvormingsprocedure wordt de plan-m.e.r.-procedure doorlopen, met als doel inzicht te krijgen in de milieueffecten van de verschillende ontwikkelingen waaraan de structuurvisie ruimte gaat bieden.

Commissie voor de
milieueffectrapportage

ISBN: 978-90-421-3332-7

Arthur van Schendelstraat 800 Utrecht

T 030 - 234 76 66

F 030 - 233 12 95

E mer@eia.nl

w www.commissiemer.nl

